

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Evy Pechové a soudců Mgr. Gabriely Bašné a Mgr. Milana Taubera v právní věci žalobce: **J. M.**, nar. ..., bytem Č. B., V. 92, zastoupen: Mgr. Kamilem Fotrem, advokátem se sídlem Praha 9, Náchodská 760/67, proti žalovanému: **Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy**, se sídlem Praha 4, Kongresová 1666/2, o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu,

t a k t o :

- I. Určuje se, že omezení osobní svobody žalobce dne 18. 2. 2016 příslušníky pohotovostní motorizované jednotky Policie České republiky bylo **nezákonné**.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 27.570,- Kč do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce Mgr. Kamila Fotra, advokáta.

O d ů v o d n ě n í

Žalobce se žalobou ze dne 14. 3. 2016 domáhal ochrany před nezákonným zásahem, který spatřoval v postupu příslušníků Pohotovostní motorizované jednotky Policie ČR (dále též „policisté“ či „žalovaný“), neboť mu dne 18. 2. 2016 bezdůvodně přiložili služební pouta a omezili jej na svobodě tím, že mu bránili ve volném pohybu a poté, co byl převezen na služebnu Policie ČR, byl bez dalšího propuštěn na svobodu.

Konkrétně nezákonný zásah spatřoval v tom, že dne 18. 2. 2016 byl okolo 9:15 hodin při projíždění ulicí Kolbenova ve směru z Prahy zastaven policisty, kteří mu zkontrolovali doklady a provedli orientační dechovou zkoušku na přítomnost alkoholu. Žalobce se zkoušce podrobil s negativním výsledkem a poté byl vyzván k podstoupení orientační zkoušky na přítomnost jiných návykových látek. Této zkoušce se odmítl podrobit, jelikož průběh testu spočívající v odebrání biologického materiálu (slin z jazyka a úst) měl být proveden na veřejně přístupném místě, což mu přišlo ponižující a šikanózní. Požádal proto policisty, aby jej za účelem provedení této zkoušky převezli k odbornému lékařskému vyšetření a začal pořizovat zvukově-obrazový záznam situace. Na to mu jeden z policistů oznámil, že neuposlechl výzvu a spoutal mu ruce za zády a odvedl jej do služebního vozidla. Policisté žalobci sdělili, že přiložení pout bylo pro jeho bezpečnost, a že pokud by uhradil pokutu za telefonování na místě, tak by byl zákroku ušetřen. Žalobce opakovaně poukazoval na velké bolesti v zápěstí vzhledem k silně utaženým poutům. Na místním oddělení byl předán jiným policistům a okolo 11:00 hodiny propuštěn.

Zdůraznil, že po celou dobu zásahu se nemohl k ničemu vyjádřit, nebyl mu sdělen důvod omezení na svobodě za účelem jeho převezení na služebnu ani důvod spoutání. Navíc k provedení odborného lékařského vyšetření ani nebyl odvezen.

Uvedl, že policisté v dané věci jednali v rozporu s § 124 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (dále jen „zákon o silničním provozu“), jelikož bez důvodu zasáhli do jeho práv. V dané věci nebylo možné aplikovat § 38 odst. 6 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky (dále jen „zákon o policii“), dle kterého lze použít pouta při přepravě osoby z taxativně uvedených důvodů, neboť žádný z těchto důvodů zde nenastal. Žalobce totiž poskytl policistům potřebnou součinnost a deklaroval ochotu podstoupit navrhované lékařské vyšetření dle § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu (dále jen „zákon o silničním provozu“). Přičemž policisté nemohou po řidiči vyžadovat jakékoli úkony a svévolně jej omezovat na svobodě viz čl. 2 odst. 2 a 3 LZPS. S poukazem na § 24 zákona o policii konstatoval, že policisté měli povinnost na jeho žádost zajistit odběr krve.

Žalobce se tak žalobou domáhal určení, že postup policistů dne 18. 2. 2016 spočívající v přiložení služebních pout žalobci a v jeho následném omezení na svobodě tím, že mu bylo bráněno ve volném pohybu, bylo nezákonným zásahem.

Žalovaný ve vyjádření ze dne 3. 5. 2016 odmítl veškeré žalobní námitky. Uvedl, že vozidlo žalobce bylo zastaveno mimo jiné proto, že policisté měli podezření na řízení pod vlivem alkoholu. Přestože orientační dechová zkouška žalobce na přítomnost alkoholu v krvi, byla negativní, chtěli přistoupit i k provedení zkoušky na přítomnost jiné návykové látky. Žalobce totiž jednal arogantně až nadřazeně vůči policistům a současně byl neobvykle nervózní, jeho zorničky byly rozšířené a mírně se mu tráslý ruce. Žalobce se však vyšetření na přítomnost jiné návykové látky odmítl podrobit, což odůvodnil tím, že by mohlo dojít ke zneužití jeho biologického materiálu. Dále považoval provedení vyšetření na veřejně přístupném místě za šikanózní a ponižující s tím, že požadoval pouze vyšetření u lékaře. Jelikož dopravní provoz v místě, kde bylo vozidlo žalobce zastaveno, byl minimální a policisté na základě celkového jednání žalobce získali dojem, že by mohl být pod vlivem jiných návykových látek, posoudili odmítnutí vyšetření za přestupek dle §

125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu. Policisté měli za to, že je nutné vyšetření provést, neboť žalobce by mohl pokračovat v jízdě, aniž by bylo vyvráceno podezření na jeho možné ovlivnění návykovou látkou. S ohledem na rozpor v jednání žalobce, který vyšetření na přítomnost jiné návykové látky odmítl a zároveň vyžadoval lékařské vyšetření, dospěli také k názoru, že třeba ani u lékaře nebude žalobce s vyšetřením souhlasit. Policisté tak přistoupili k zajištění žalobce dle § 26 odst. 1 písm. f) zákona o policii, aby předešli zmaření řádného objasnění věci. Současně využili oprávnění dle § 54 písm. a) zákona o policii a žalobci nasadili pouta, jelikož se důvodně obávali ohrožení vlastní bezpečnosti a žalobcova útěku. Policisté totiž z vlastní zkušenosti věděli, že nálada a jednání osob ovlivněných návykovou látkou je nestálá a rychle se mění. Přičemž nasazení pout za zády zajišťované osoby bylo zcela přiměřené, neboť se tím snižuje možnost napadení příslušníků. Žalobce měl pouta přiložena od 9:30 do 9:40 hod, ihned po příjezdu na místní oddělení policie mu byla pouta sejmuta. Žalovaný nesouhlasil s tvrzením žalobce, že si stěžoval na zranění způsobené nasazením pout. Připustil, že žalobce jednou konstatoval, že mu jsou nepříjemná. Zdůraznil, že žalobce na služebně požádal o provedení orientačního vyšetření na jiné návykové látky. Jelikož výsledek vyšetření byl negativní, byl žalobce v 10:45 hod propuštěn.

S poukazem na § 11, § 26 odst. 1 písm. f), § 51, § 52, 53, 54 písm. a), § 63 zákona o Policii, § 124, § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu a na zásady přiměřenosti a iniciativy dovodil, že policisté postupovali v souladu s právními předpisy, sledovali předvídatelný a zdůvodnitelný účel, tj. ochranu bezpečnosti, osob, majetku a veřejného pořádku, naplnili podmínky pro použití donucovacích prostředků policisty a stejně tak základní zásady činnosti policie. Zároveň zdůraznil, že policisté vždy vychází z informací dostupných v danou chvíli a zásah policistů, s ohledem na chování žalobce, vyhodnotil za zcela souladný s právními předpisy a nevybočující ze zákonných mantinelů.

Žalovaný tak navrhl soudu, aby nedůvodnou žalobu zamítl v celém rozsahu.

V doplněném podání ze dne 30. 5. 2016 žalobce setrval na žalobních tvrzeních. Uvedl, že tvrzení žalovaného ohledně podezření na řízení pod vlivem alkoholu má za ryze účelové.

Ze správního spisu soud zjistil následující podstatné skutečnosti:

Z úředního záznamu ze dne 18. 2. 2016, č.j. KRPA-65630-3/ČJ-2016-000065 a z úředního záznamu o zajištění osoby ze dne 18. 2. 2016, č.j. KRPA-65630-2/ČJ-2016-000065 vyplývá, že dne 18. 2. 2016 policisté v 9.30 hod zastavili v rámci dohledu nad bezpečnostní situací v provozu a pátrání po odcizených vozidlech vozidlo, které řídil žalobce. Žalobce se podrobil dechové zkoušce na přítomnost alkoholu, s negativním výsledkem. Poté byl vyzván k podrobení se orientační zkoušce na přítomnost jiných návykových látek. Žalobce se jí odmítl podrobit, neboť se obával zneužití vzorků DNA a místo zkoušky požadoval lékařské vyšetření. Odmítnutí podrobit se této zkoušce policisté vyhodnotili jako další okolnost zajištění a v 9:30 hod žalobci přiložili pouta, následně byl převezen na služebnu, kde mu byla pouta sejmuta v 9:40 hod. Zde žalobce požádal o dodatečné provedení orientačního vyšetření na přítomnost jiných návykových látek, které vyšlo negativně. V 10:45 hod byl žalobce propuštěn v nezraněném stavu. Popřeli, že by žalobce byl na

služebně předán jiným policistům a že nebyl řádně poučen, když v záznamu č.j. KRPA-65630-2/ČJ-2016-000065 jsou uvedena veškerá poučení, která byla žalobci ze strany policistů dána. Záznamy byly podepsány pouze policisty, kteří zásah osobně provedli, a to nstrm. Mgr. H. a pprap. J., na záznamu č.j. KRPA-65630-2/ČJ-2016-000065 bylo ručně vepsáno, že žalobce byl propuštěn před sepsáním záznamu.

V úředních záznamech ze dne 20. 4. 2016, bez spisové značky, se výše uvedení zasahující policisté vyjádřili k zásahu ze dne 18. 2. 2016 tak, že měli podezření na řízení vozidla žalobcem pod vlivem alkoholu, neboť si při řízení levou rukou podpíral bradu. Dále si všimli, že byl při rozhovoru s nimi nervózní, mírně se mu třásl ruce a měl rozšířené zorničky. Potvrdili, že důvodem pro zajištění žalobce bylo, že se ani po opětovné výzvě zkoušce na přítomnost jiné návykové látky nepodrobil a pprap. J. měl za to, že by i u lékaře mohlo dojít k odmítavému postoji k provedení vyšetření. Žalobce policistům sdělil, že na zadržení nemají právo a že mu chtějí způsobit nepříjemnosti, což na ně působilo dost arogantně. Současně je požádal, aby jej odvezli k lékaři, kde se vyšetření podrobí. Poté mu byla nasazena pouta, jelikož se policisté obávali ohrožení své bezpečnosti a taktéž útěku žalobce. Do rozhodnutí o přiložení pout se promítla i zkušenost pprap. J. s osobami pod vlivem návykových látek, které vykazují velmi nestálé nálady. Připustili, že si jednou žalobce stěžoval, že mu jsou pouta za zády nepříjemná.

Žalobce k důkazu předložil dva velmi krátké videozáznamy z průběhu zákroku policistů, kterými bylo potvrzeno, že se žalobce odmítl podrobit zkoušce na přítomnost jiné návykové látky a namísto ní požadoval, aby byl převezzen k lékaři, který mu vyšetření na přítomnost jiné návykové látky provede.

Žalobce soudu k prokázání tvrzení o nepřiměřené aplikaci služebních pout doložil dvě fotografie zápěstí a lékařskou zprávu MUDr. M. Ch. ze všeobecné chirurgické ambulance v Českém Brodě ze dne 18. 2. 2016, z nichž vyplývá, že žalobce měl na zápěstí patrné modřiny a bylo mu diagnostikováno podvrtnutí a zhmoždění obou zápěstí a natažení rotátorové manžety vlevo s tím, že na kontrolu má přijít kdykoli a při nelepšení či zhoršení u OT.

Městský soud v Praze ve věci postupoval v souladu s § 87 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního ve znění rozhodném (dále jen „s.ř.s.“) a jelikož rozhodoval pouze o určení toho, zda zásah byl nezákonný, vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době zásahu.

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 25. 1. 2017, č.j. 5 A 44/2016-35 rozhodl výrokem I., že nezákonný byl zásah příslušníků pohotovostní motorizované jednotky Policie České republiky spočívající v přiložení služebních pout žalobci dne 18. 2. 2016. Výrokem II. zamítl žalobu v části, v níž žalobce požadoval určit, že nezákonný byl zásah pohotovostní motorizované jednotky Policie České republiky spočívající v omezení jeho osobní svobody dne 18. 2. 2016. Výrokem III. zdejší soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. V odůvodnění svého rozhodnutí zdejší soud uvedl, že přiložení pout žalobci bylo v rozporu s § 54 zákona o policii, neboť zde nebyl dán důvod domnívat se, že se žalobce bude zatčení bránit, bude chtít uprchnout, způsobit zranění či škodu nebo zničit důkazy, nasazení pout proto nebylo nezbytné a přiměřené.

Dále v odůvodnění rozhodnutí zdejší soud uvedl, že žalobce byl povinen se na výzvu policistů podrobit orientačnímu vyšetření na zjištění přítomnosti jiných návykových látek dle § 5 odst. 1 písm. g) ve spojení s § 124 odst. 10 písm. g) zákona o silničním provozu, a došel k závěru, že jelikož se orientačnímu vyšetření na zjištění jiných návykových látek žalobce nepodrobil, policisté byli oprávněni postupovat dle § 26 odst. 1 písm. f) zákona o policii, tedy zajistit žalobce po dobu nezbytně nutnou s cílem zamezit jednání, které porušuje veřejný pořádek a bezpečnost. S odkazem na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 5. 2016, č. j. 2 As 146/2015-45 zdejší soud dále konstatoval, že policisté nemuseli mít podezření, že žalobce řídí pod vlivem návykové látky. Zdejší soud rovněž odmítl námitku žalobce, že se nejednalo o odmítnutí vyšetření, když byl žalobce ochoten podrobit se lékařskému vyšetření, neboť žalobce jakožto kontrolovaná osoba a ani policisté jako osoby kontrolující nemají na výběr, zda provedou orientační vyšetření, nebo vyšetření lékařské. Jmenovaná vyšetření totiž jsou vůči sobě v zákonem stanovené hierarchii a až na základě pozitivního výsledku orientačního vyšetření by policisté mohli požadovat též lékařské vyšetření.

Ke kasační stížnosti žalobce, kterou žalobce napadl toliko výroky II. a III. rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 25. 1. 2017, č.j. 5 A 44/2016-35, pak Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 18. 5. 2017, č.j. 9 As 36/2017-48, výrok II. a III. rozsudku Městského soudu v Praze zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V odůvodnění rozsudku Nejvyšší správní soud uvedl, že zajištění žalobce provedené policisty dne 18. 2. 2016, které následovalo poté, co se žalobce odmítl podrobit orientačnímu vyšetření na přítomnost jiných návykových látek, bylo nezákonným zásahem. Nejvyšší správní soud vycházel z toho, že mezi orientačním vyšetřením a lékařským vyšetřením existuje hierarchie, jak ostatně vyslovil rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 10. 5. 2016, č.j. 2 As 146/2015-45. Tuto hierarchii je však třeba vztáhnout pouze na standardní situace, kdy kontrolovaná osoba bude mít zájem na absolvování co nejméně zatěžujícího a co nejméně invazivního způsobu vyšetření, tedy na absolvování orientačního vyšetření provedeného policisty namísto, a nikoli na vyšetření provedeného u lékaře. Poukázal na to, že je nezbytné připustit odmítnutí orientačního vyšetření na přítomnost jiných návykových látek kontrolovanou osobou jakožto vyšetření méně spolehlivého, neboť zákonodárce takový postup připustil i u spolehlivějšího orientačního vyšetření na přítomnost alkoholu. Tedy odmítl-li žalobce orientační vyšetření na přítomnost jiných návykových látek a požádal namísto toho o lékařské vyšetření, policisté provedení lékařského vyšetření měli umožnit. Přitom v situaci, kdy žalobce požadoval lékařské vyšetření, nebyly splněny podmínky pro jeho zajištění dle § 26 odst. 1 písm. f) zákona o policii, neboť zde nebyly dány důvody pro obavu, že by žalobce mařil řádné objasnění věci, naopak zajištění lékařského vyšetření, které žalobce výslovně požadoval, by objasnění věci napomohlo.

Vysloveným právním názorem Nejvyššího správního soudu byl zdejší soud při novém projednání věci vázán (§ 110 odst. 3 s.ř.s.). Soud přitom podotýká, že po vrácení věci Nejvyšším správním soudem rozhodoval pouze o zajištění žalobce policisty dne 18. 2. 2016, neboť výrok I. rozsudku ze dne 25. 1. 2017, č.j. 5 A 44/2016-35, kterým zdejší soud určil, že přílohy pout žalobci dne 18. 2. 2016 policisty bylo nezákonné, nebyl napaden kasační stížností, nebyl předmětem přezkumu Nejvyšším správním soudem a nebyl zrušen.

V souladu s § 51 odst. 1 *zákona s.ř.s.* soud rozhodl ve věci bez nařízení ústního jednání, neboť žalobce s rozhodováním soudu bez nařízení jednání souhlasil a žalovaný se ve stanovené lhůtě k rozhodování soudu bez nařízení jednání nevyjádřil.

Při posouzení věci soud vyšel z následující právní úpravy:

Podle § 26 odst. 1 písm. f) *zákona o policii* policista je oprávněn zajistit osobu, která byla přistižena při jednání, které má znaky správního deliktu, je-li důvodná obava, že bude v protiprávním jednání pokračovat anebo mařit řádné objasnění věci.

Podle § 16 odst. 1 *zákona č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami* ve znění rozhodném osoba (dále jen „zákon o opatřeních k ochraně před škodami působenými návykovými látkami“), která vykonává činnost, při níž by mohla ohrozit život nebo zdraví svoje nebo dalších osob nebo poškodit majetek, nesmí požívat alkoholické nápoje nebo užívat jiné návykové látky při výkonu této činnosti nebo před jejím vykonáváním.

Podle § 16 odst. 2 *zákona o opatřeních k ochraně před škodami působenými návykovými látkami* orientačnímu vyšetření a odbornému lékařskému vyšetření zjišťujícímu obsah alkoholu je povinna se podrobit osoba, u níž se lze důvodně domnívat, že vykonává činnosti podle odstavce 1 pod vlivem alkoholu, a dále osoba, u které je důvodné podezření, že přivodila jinému újmu na zdraví v souvislosti s požitím alkoholického nápoje. Spočívá-li orientační vyšetření zjišťující obsah alkoholu v dechové zkoušce provedené analyzátozem alkoholu v dechu, splňujícím podmínky stanovené zvláštním právním předpisem, odborné lékařské vyšetření se neprovede. V případě, že osoba tento způsob orientačního vyšetření odmítne, provede se odborné lékařské vyšetření.

Podle § 16 odst. 3 *zákona o opatřeních k ochraně před škodami působenými návykovými látkami* vyzvat osobu podle odstavců 1 až 3 ke splnění povinnosti podrobit se vyšetření podle odstavce 2 a 3 je oprávněn příslušník Policie České republiky, příslušník Vojenské policie, příslušník Vězeňské služby České republiky, zaměstnavatel, její ošetřující lékař, strážník obecní policie nebo osoby pověřené kontrolou osob, které vykonávají činnost, při ní by mohly ohrozit život nebo zdraví svoje anebo dalších osob nebo poškodit majetek.

Podle § 16 odst. 4 *zákona o opatřeních k ochraně před škodami působenými návykovými látkami* orientační vyšetření provádí útvar Policie České republiky, útvar Vojenské policie, Vězeňská služba České republiky, osoba pověřená kontrolou osob, které vykonávají činnost, při níž by mohly ohrozit život anebo zdraví svoje nebo dalších osob nebo poškodit majetek, zaměstnavatel, ošetřující lékař nebo obecní policie. Odborné lékařské vyšetření provádí poskytovatel zdravotních služeb k tomu odborně a provozně způsobilý. Odmítne-li osoba podle odstavců 1 až 3 vyšetření podle odstavců 2 a 3, hledí se na ni, jako by byla pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky.

Soud nejprve konstatuje, že ve věci nebylo sporu o tom, že žalobce byl zajištěn poté, co se odmítl podrobit orientačnímu vyšetření, zda při řízení vozidla nebyl ovlivněn

jinou návykovou látkou, a rovněž nebylo sporu o tom, že odmítl provedení orientačního vyšetření na jiné návykové látky a požadoval, aby ho policisté odvezli k lékaři, který předmětné vyšetření provede.

Dále soud podotýká, že policisté byli oprávněni v rámci dohledu nad bezpečností silničního provozu vyzvat žalobce, aby se podrobil vyšetření na přítomnost alkoholu či jiné návykové látky, a to bez ohledu na existenci podezření z ovlivnění žalobce alkoholem nebo jinou návykovou látkou (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 5. 2016, č.j. 2 As 146/2015-48).

V rozhodnutí ze dne 18. 5. 2017, č.j. 9 As 36/2017-45 Nejvyšší správní soud k odmítnutí orientačního vyšetření na přítomnost jiné návykové látky vyslovil následující: „[34] Na základě argumentu a maiori ad minus (od většího k menšímu) lze dospět k závěru, že když zákonodárce umožnil vyšetřované osobě odmítnout i takový druh orientačního vyšetření na alkohol, kterému je obecně přisuzována velká míra spolehlivosti, tím spíše má vyšetřovaná osoba možnost odmítnout orientační vyšetření na jinou návykovou látku, u níž zákonná úprava v době jejího přijímání vycházela z toho, že obdobně spolehlivě nelze provést orientační vyšetření. U orientačního vyšetření, které není dostatečně spolehlivé jako jediný podklad pro vyvození odpovědnosti za přestupek či jiný správní delikt, by muselo následovat přesnější lékařské vyšetření. Tím spíše proto může vyšetřovaná osoba, odmítne-li orientační vyšetření na jinou návykovou látku, požadovat lékařské vyšetření, k němuž by pravidelně po pozitivním orientačním vyšetření došlo. Jestliže zákonodárce připustil, že lékařské vyšetření se provede v případě odmítnutí spolehlivého orientačního vyšetření analyzátozem alkoholu v dechu, splňujícím podmínky stanovené zvláštním právním předpisem, po němž by jinak lékařské vyšetření následovat nemuselo, je nutno připustit možnost odmítnutí i u méně spolehlivých druhů orientačního vyšetření. Shodně jako je tomu u odmítnutí orientační zkoušky na alkohol, po odmítnutí orientační zkoušky na jinou návykovou látku je založena povinnost vyšetřované osoby se na výzvu podrobit lékařskému vyšetření, jinak nastupuje právní sankce, s níž počítá zákon o silničním provozu.

[35] Nejvyšší správní soud konstatuje, že úprava, která dává kontrolované osobě možnost odmítnout orientační vyšetření na alkohol či jinou návykovou látku, což vede k tomu, že se provede lékařské vyšetření, stále výrazným způsobem nepodkopává zájem na zefektivnění kontrol a úspore nákladů veřejné správy při dohledu nad bezpečností silničního provozu. Lze se totiž domnívat, že ve velké většině případů kontrolované osoby budou preferovat méně zatěžující vyšetření (tj. orientační vyšetření), které tak nebudou apriori odmítat a místo něho žádat více zatěžující vyšetření (tj. lékařské vyšetření). Postoj, který v nynější věci zaujal stěžovatel a který spočívá v odmítnutí orientačního vyšetření a požadavku na provedení lékařského vyšetření, tak bude tvořit naprostou menšinu případů. V případě negativního výsledku orientačního vyšetření, jeho jasného výsledku a absence jiných důvodů domnívat se, že kontrolovaná osoba je ovlivněna alkoholem či jinou návykovou látkou (srov. body [22] a [23] usnesení rozšířeného senátu 2 As 146/2015), pak nebude důvodu vyzývat k lékařskému vyšetření, které zatěžuje více nejen vyšetřované osoby, ale rovněž policejní orgán.

[36] Již jen pro dokreslení Nejvyšší správní soud může zmínit, že i v případech, na které dopadá § 67 zákona o policii, je povinností policistů zajistit odběr krve, požádá-li o to osoba podezřelá z přestupku (§ 67 odst. 4 daného zákona). Jde o ustanovení, které umožňuje osobě podezřelé z přestupku vyvinut se v případě, že nedůvěřuje výsledkům orientačního vyšetření dle § 67 odst. 1 písm. b) zákona o policii, které dává policistovi oprávnění požadovat v souvislosti s

odhalováním a šetřením přestupku provedení orientačního vyšetření při podezření na ovlivnění alkoholem nebo jinou návykovou látkou (srov. komentář k § 67 zákona o policii in B. Vangeli. Zákon o Policii České republiky. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, 483 s.). V právním řádu je tak možno nalézt další příklady toho, že osoba může požadovat odborné lékařské vyšetření spojené s odběrem krve, čemuž je policista povinen vyhovět.

[37] Nejvyšší správní soud tedy k výkladu § 16 odst. 3 zákona č. 379/2005 Sb. shrnuje, že odmítl-li stěžovatel vyhovět výzvě policisty k podrobení se orientačnímu vyšetření na jinou návykovou látku a požadoval-li současně lékařské vyšetření na tuto látku, měli policisté umožnit provedení lékařského vyšetření, pokud i nadále na své výzvě trvali. Za takové situace pro zajištění stěžovatele v nynější věci nelze nalézt podklad v § 26 odst. 1 písm. f) zákona o policii, dle něhož policista může zajistit osobu, která byla přistižena při jednání, které má znaky správního deliktu, je-li důvodná obava, že bude v protiprávním jednání pokračovat anebo mařit řádné objasnění věci. V nynější věci stěžovatel požadoval provedení lékařského vyšetření, což mu zákon umožňuje, v době zajištění tak nebyly dány důvody pro obavu, že by stěžovatel mařil řádné objasnění věci. Naopak zajištění lékařského vyšetření, které stěžovatel požadoval, by objasnění věci mohlo napomoci.“

Ve světle výše uvedeného je zřejmé, že v dané věci měli policisté umožnit žalobci provedení lékařského vyšetření na přítomnost jiných návykových látek, neboť o něj požádal namísto orientačního vyšetření. Za této situace, kdy žalobce sám vyžadoval lékařské vyšetření, čímž směřoval k řádnému zjištění skutkového stavu, nemohlo dojít k naplnění podmínek pro jeho zajištění dle § 26 odst. 1 písm. f) zákona o policii. Takový postup žalobce totiž nemohl zavdat příčinu pro obavu, že by žalobce mařil řádné objasnění věci.

Lze tak uzavřít, že zajištění, resp. omezení žalobcovy osobní svobody ze strany policistů, k němuž došlo dne 18. 2. 2016 poté, kdy žalobce odmítl provedení orientačního vyšetření na jinou návykovou látku žalobcem za současného požadování provedení takového vyšetření lékařem, bylo nezákonným zásahem.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., přitom rozhodl i o nákladech řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.). Žalobce měl ve věci úspěch, soud mu proto přiznal náhradu nákladů řízení.

Náklady, které žalobci v řízení před Městským soudem v Praze vznikly, jsou tvořeny zaplaceným soudním poplatkem ve výši 2.000,- Kč a náklady právního zastoupení za tři úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, podání žaloby, vyjádření ze dne 30. 5. 2016), přičemž sazba odměny za jeden úkon právní služby činí dle advokátního tarifu – vyhlášky č. 177/1996 Sb. částku 3.100,- Kč (§ 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d) cit. vyhlášky v rozhodném znění), tj. 3 x 3.100,- Kč, tři paušální částky ve výši 300,- Kč (§ 13 odst. 3 cit. vyhlášky v rozhodném znění), tj. 3 x 300,- Kč a DPH ve výši 2.142,- Kč. Výše nákladů vzniklé žalobci v řízení před Městským soudem činí 14.342,- Kč.

Náklady, které vznikly žalobci v řízení před Nejvyšším správním soudem, jsou tvořeny zaplaceným soudním poplatkem z podané kasační stížnosti ve výši 5.000,- Kč a náklady právního zastoupení za dva úkony právní služby (podání kasační stížnosti a replika žalobce v řízení o kasační stížnosti), přičemž sazba odměny za jeden úkon právní

služby činí dle advokátního tarifu – vyhlášky č. 177/1996 Sb. částku 3.100,- Kč (§ 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. d) cit. vyhlášky v rozhodném znění), tj. 2 x 3.100,- Kč, dvě paušální částky ve výši 300,- Kč (§ 13 odst. 3 cit. vyhlášky v rozhodném znění), tj. 2 x 300,- Kč a DPH ve výši 1.428,- Kč. Výše nákladů vzniklé žalobci v řízení před Nejvyšším správním soudem činí 13.228,- Kč.

Celková výše nákladů, které žalobci vznikly, činí 27.570,- Kč (tj. 14.342,- Kč + 13.228,- Kč). Soud proto uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení v této výši ve stanovené lhůtě k rukám právního zástupce žalobce Mgr. Kamila Fotra, advokáta.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí l z e podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 3. srpna 2017

JUDr. Eva P e c h o v á, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Sylvie Kosková